

Lise Østergaard, danskur mentamálaráðharri:

Norðurlond ein fyrimynd fyri gott samarbeiði

— Tað er neyvnan nakað stað i heiminum, har fimm lond arbeida so væl saman i sátt og semju sum just her i Norðanlondum. Alla staðni har ein vitjar úti i verðini verður vist á, hvussu goð fyrimynd norðurlenska samarbeiði er fyri onnur lond eisini.

Nakað soleiðis segði Lise Østergaard, úr Danmark, tá norðurlenska samstarvsráðharrarnir høvdu fund i Havn herfyri. Umframt hana vóru: Jacob Sodermann, sosial- og heilsumálaráðharri, Finland, Fridjón Thordarson, lögreglu- og kirkjumálaráðharri, Island, Arne Skaug, handilsmálaráðharri, Noreg og Karin Söder, sosial málaráðharri, Svøríki.

Føroyska pressan varð i síðstu viku boðin til tíðindafund á Hotel Hafnia, har greitt varð frá fundinum hjá samstarvsráðharranum, og har møguleiki varð at seta spurningar.

Arne Skaug, Noregi, su er formaður fyri Norðurlenska ministaráðið segði, at Ráðið i Føroyum hevði fingið eina gjølla frágreiðing frá Tummas Arabo, um Vestnorden-projektið. — Henda frágreiðing hevur stóran týðning fyri okkum, legði hann aftrat.

Samarbeiði viðkað

Tað var annars Lise Østergaard, sum hevði mest

uppá hjarta hesa stuttu løtuna. Hon greiddi frá tí stóra týðningi, sum norðurlenska samarbeiði hevur.

— Tað eru hendar rættligu nógvar broytingar innan hetta samarbeiði tey seinastu árin. Samarbeiði er útbyggt munandi ár undan ári. Meðan londini tey fyrstu árin fyri tað mesta samarbeiddu á økjum sum: mentan, upplýsing, toll og passrættur, eins sosial rættindi, so er samarbeiði i dag viðkað til eisini at fevna um reint búskaparlig, idnaðarlig og handilspolitisk umráði.

— Sjálv haldi eg, at hetta er rætta leiðin, legði Lise Østergaard aftrat.

Hon visti á, hvussu stóran týðning Norðurlandski lögubankin hevur havt.

— Hann hevur verið ein sonn succes og nú er tað so eitt ynski at viðka møguleikan at læna úr hesum banka.

Eitt av endamálinum við at viðka møguleikarnar hjá Norðurlandski lögubankanum er m.a., at norðurlond nú skulu royna at satsa uppá at fáa i gongd sonevnd felags útflutningsprojekt. Hon visti á, at i vissum førum eru heimamarknaðirnir i Norðanlondum ósmár. Neyðugt er at royna seg á altjóða marknaðinum eisini. Men av tí at onnur vestanlond einsamøll eru nógvar sterkari og betri før fyri at figgja slik útflut-

ningsprojekt, so er neyðugt, at Norðurlond standa saman. Lise Østergaard helt, at Norðurlond hava goðar møguleikar at átaka sær stórra projekt i útlandinum, um eitt ella fleiri lond eru felags um tey.

Arbeidsloysi

Hon kom síðani inn á arbeidsloysi i Norðanlondum. I dag er talið 650.000 arbeidsloys.

— Hetta tal kunnu vit als ikki góðtaka. Men vit eiga ikki at taka hetta sum eitt isolerað nationalt problem. Hetta røkkur út um landamark og vit mugu ti saman við øðrum tjóðum finna fram til, hvussu vit best minka um arbeidsloysið.

I hesum sambandi nevndi hon, at tað er neyðugt at kanna, hvørja ávirkan tann datateknologiska menningin hevur á vinnulivið. — Vit mugu finna fram til eina felagsloysn fyri at minka um arbeidsloysið segði Lise Østergaard.

Viðari segði hon, at tað i Norðurlanda Ráðnum verður lagdur stórus dentur á at minka um skrivstovuvelðið. Eisini verður arbeitt við spurningum, hvussu teir einstøku limirnir i Ráðnum kunnu fáa stórra ávirkan á sjálvt projektarbeiði.

Ongantið 100%

Síðani kom hon inn á spurningin viðvíkjandi sjálv-

Norðurlenska samstarvsráðharrarnir. Frá vinstri: Fridjón Thordarson, Island, Arne Skaug, Noreg, Karin Söder, Svøríki, Lise Østergaard, Danmark og Jacob Södermann, Finland

stöðugari føroyskari, alendskari og grønlendskari umboðan i Norðurlanda Ráðnum. Hon segði, at ein nevnd arbeidir við hesum spurninginum og verður hann viðgjordur á fundi i Oslo i næsta ár. Sjálv helt hon, at tað verður ógjøriligt hjá føroyingum, alendingum og grønlendingum at fáa 100% sjálvstöðuga umboðan i Norðurlanda Ráðnum, ti reglurnar fyri Ráðið eru tær, at limur skal vera ein suverenur statúr. — Men eg vil gera tað eg kann fyri, at tit fáa so nógvar sømdir sum gjøriligt i Ráðnum, segði Lise Østergaard.

At enda visti hon á

týðningin viðvíkjandi samarbeiði á narkotika-økinum.

Viðvíkjandi samarbeiði millum Føroyar og onnur Norðanlond, segði Arne Skaug, at her fer fram eitt spennandi og týðningarmikið samarbeiði. Hann nevndi i hesum sambandi samarbeiði millum Føroyar og Island, eitt nú har londini nú ætla at samstarva við at lata hvørjum øðrum lærubøkur.

Hann nevndi síðani algjaftráttarleiðslu. Her er i umbúnað at byrja eitt samarbeiði millum Føroyar, Island og Noreg. Eisini nevndi hann týðningin av samarbeiði innan fiskaaling, eitt øki, sum

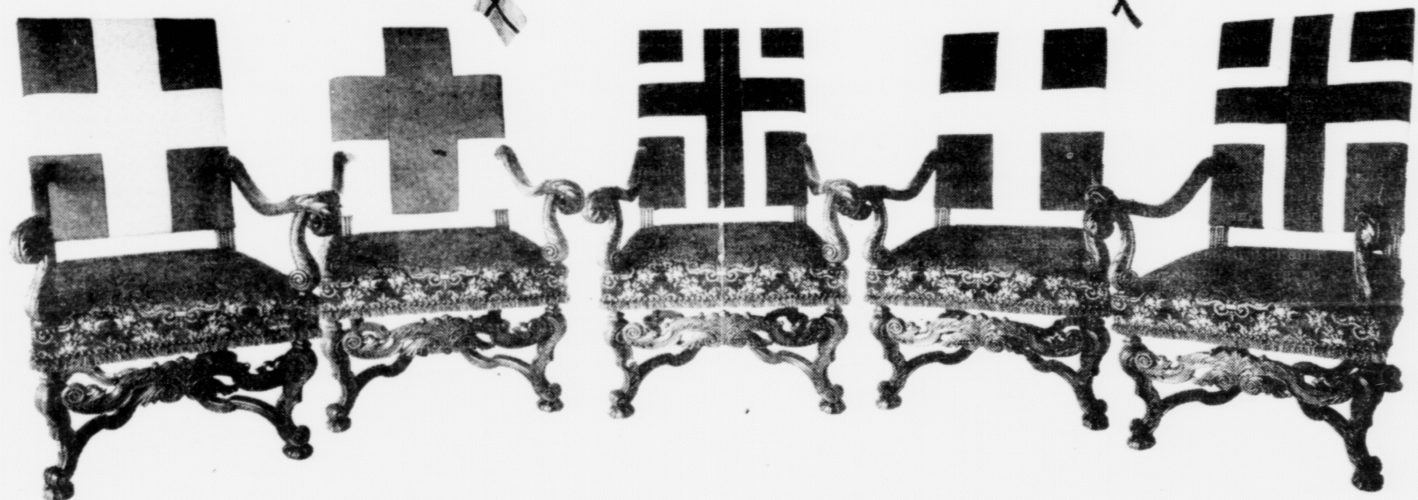
hann sjálvur helt kundi fáa stóran týðning i framtíðini.

Arne Skaug visti eisini á, at grønlendingar eru sera hugaðir fyri at koma uppi tað samarbeiði sum Island og Føroyar longu er byrjað við á norðurlanda stóði. — Hoast grønlendingar ynskja at viðka um samstarvið við Inuit-rørsluna, so ynskja teir eitt samarbeiði við Island og Føroyar.

Mál fyri

Eitt av málunum, sum vóru fyri á fundinum i Havn var ætlanin at tvífalda kapitalin i Norðurlenska lögubankanum

Hvert ár samles Nordisk Ráds medlemmer.

Ein nevnd arbeidir við spurninginum um ynski føroyinga og alendinga um sjálvstöðuga umboðan i Norðurlanda Ráðnum